

Kiinteistöt - EU:n viranomaisnootti lomaosakekauppojen suhteen

8.11.2019 17.35

Ohessa EU:n varoitus Kanarialle viiden vuoden takaa. Jokainen miettiköön kohdallaan miten asiaan suhtautuu. Onkohan ilmiö muuttunut ajan saatossa...

Hiihtolomien alkaessa Euroopan kuluttajakeskus varoittaa jälleen kuluttajia aikaosuussopimuksista eli niin kutsuttujen pitkäaikaisten lomatuotteiden myyntiin liittyvistä ongelmista Kanariansaarilla. Sopimuskokonaisuudet ovat hämmentäviä, eivätkä kuluttajat usein jälkikäteen tiedä, mihin he ovat sitoutuneet.

Tyypillinen kuvio kulkee suunnilleen näin: Suomalainen nuori lähestyy sinua lomakohteesi kävelykadulla Kanariansaarilla ja tarjoaa arpalipuketta, jolla voitatkin jonkun ihan mukavan palkinnon. Hän tarjoaa taksikyötyä voiton lunastamiseksi. Voitonnoutopaikalla edessä on useamman tunnin istunto, jossa sinulle kerrotaan aikaosuuslomailun hienouksista, kohteista ympäri maailmaa ja usein myös kauppaan sisältyvästä ilmaisesta Karibian risteilystä. Sopimuspaperitkin ovat suomeksi. Olet vaikuttunut, kaikki kuulostaa kovin hyvälle. Liian hyvälle ollakseen totta? Kyllä.

Aikaosuussopimuksista kymmenittäin valituksia vuodessa

Vuonna 2013 Euroopan kuluttajakeskuksen Suomen toimipiste sai noin 30 yhteydenottoa kuluttajilta, joiden mielestä Kanarialla tehty aikaosuustarjous ei ollut liian hyvä ollakseen totta. He olivat allekirjoittaneet suomenkielisen sopimuksen, mutta eivät pystyneet kertomaan, mitä he tarkalleen ottaen olivat hankkineet.

Euroopan kuluttajakeskuksen käsittelemät tapaukset eivät koske niinkään lomaosakkeita, vaan muita pitkäaikaisia lomatuotteita ja aikaosuussopimuksia. Tällaisia lomatuotteita ovat esimerkiksi jäsenyydet ja niihin liittyvät voucherit, jotka oikeuttavat vaikkapa risteilyihin ja hotellimajoituksiin, tai tietokone-ohjelmat, joiden avulla voi tehdä varauksia. Tuotteet ovat usein hyvin monimutkaisia sopimuskokonaisuuksia, joita kuluttajan on vaikea hahmottaa. Sopimuksen kesto on vähintään vuoden.

Toimi näin, kun kohtaat aikaosuuskauppiaan

Jos et ole ennalta tutustunut aikaosuustoimintaan ja sen sopimusoikeudellisiin yksityiskohtiin, älä lähde noutamaan arpajaisvoittoa tai osallistu esittelyyn. Jos lähdet, osoita tahdonvoimasi ja poistu paikalta kun ilmenee, että arvontavoiton lunastus on mahdollista vain esittelytilaisuuden jälkeen. Jos päätät kuunnella ja osallistua esittelyyn, pyydä itsellesi tarjoukseen liittyvät dokumentit, jotta voit rauhassa tutustua niihin hotellissasi ja palata asiaan. Saattaa olla, että viimeistään tässä vaiheessa sinut halutaankin poistaa esittelytiloista.

Euroopan kuluttajakeskus kehottaa kuluttajia harkitsemaan huolellisesti aikaosuussopimuksen allekirjoittamista. Kannattaa myös selvittää palvelun tarkka sisältö. Takaako sopimus varmasti, että voit todella lomilla aina haluamasi ajankohtana, haluamassasi kohteessa? Varsin usein odotukset eivät kohtaa todellisuutta.

Myös toimijoiden moninaisuus hämmentää: markkinointiyhtiö hoitaa kaupantekoa, myyjäosapuoli on jokin muu taho ja sen lisäksi ostoon liittyy usein myös lomavaihtoja tarjoava RCI:n jäsenyys. Sopimuksenteon yhteydessä jää usein keskustelematta kysymys siitä, kuka vastaa mistäkin ja mistä vastuutahon tarvittaessa tavoittaa.

Muista peruutusoikeus

Kuluttajat ottivat Euroopan kuluttajakeskukseen yhteyttä pääasiassa siksi, että he halusivat peruuttaa tekemänsä sopimuksen. Useimmiten EU-aikaosuusdirektiivin mukainen peruutusoikeus oli olemassa ja peruutusaika on tällöin 14 päivää, mutta jos kuluttajalle ei ole kerrottu peruutusoikeudesta, peruutusajan kesto on 1 vuosi ja 14 päivää. Rärkeimmissä tapauksissa jopa sopimusehdoissa kerrottiin peruutusoikeudesta, mutta siitä huolimatta myyjä kiisti oikeuden ja vetosi siihen, että kyse ei ole direktiivin piiriin kuuluvasta tuotteesta.

Kanariansaarilla on mukana myös useampi toimija, joka on sijoittunut EU-alueen ulkopuolisiin valtioihin, esimerkiksi Seychelleille. Euroopan kuluttajakeskus voi lähinnä auttaa kuluttajia, joilla on ongelma toisessa EU-maassa sijaitsevan yrityksen kanssa.

Lisätietoja lomaosakkeista ja -klubeista

Euroopan kuluttajakeskus antaa opastusta ja tarjoaa tietoa rajat ylittävän kaupan kuluttajakysymyksiin ja tarvittaessa selvittely- ja sovitteluapua ristiriitatilanteisiin, joita kuluttajalla on toisessa EU:n jäsenmaassa sijaitsevan elinkeinonharjoittajan kanssa. Keskus toimii Kuluttajavirastossa osana Euroopan laajuista verkostoa, joka saa rahoitusta Euroopan komissiolta.